

UCHWAŁA NR VI/90/15

RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 4 marca 2015 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2014 roku
„Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 roku, poz. 594 z późn. zm.) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 roku, poz. 182 z późn. zm.)

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2014 roku „Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu”, który jest elementem projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Katowice

Krystyna Siejna

KATOWICE
dla odmiany

Załącznik do Uchwały Nr VI/90/15
Rady Miasta Katowice
z dnia 4 marca 2015 r.

Sprawozdanie z realizacji w 2014 roku "Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu" przyjętego Uchwałą Rady Miasta Katowice nr XLVII/1098/14 z dnia 26.03.2014.

„Program Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu” (PCAL Załęże) działa w ramach realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”. Podstawowym celem Programu jest podniesienie poziomu aktywności mieszkańców dzielnicy Załęże oraz instytucji lokalnych na rzecz samodzielnego rozwiązywania problemów społecznych, w szczególności problemów dotyczących osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji ekonomicznej i rodzinnej. W 2014 roku w Programie wzięło **87** uczestników projektu „Damy radę...”.

Siedzibą Programu są nieodpłatnie użyczone przez Parafię św. Józefa w Załężu pomieszczenia przy ul. Gliwickiej 80c/5. Program realizowany jest przez dwóch pracowników – koordynatora oraz pracownika socjalnego. Pracownicy wspierani są przez specjalistów realizujących poszczególne założenia programowe. Korzystano z usług specjalistów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie m.in. prowadzenia szkoleń, spotkań edukacyjnych i treningu umiejętności i kompetencji społecznych oraz do organizacji wydarzeń kulturalno-rozrywkowych. Dodatkowo na umowę zlecenie zatrudniono prawnika i psychologa.

PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE PRZEZ PCAL ZAŁĘŻE W 2014 ROKU

W związku z kontynuacją realizacji projektu „Damy radę – programu aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, w roku 2014 Program Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu zrealizował wszystkie zakładane instrumenty aktywnej integracji:

1. Grupa samopomocowa.

W roku 2014 zorganizowano **46** spotkań grupy samopomocowej dla aktywnych mieszkańców, w których uczestniczyło średnio **ok. 20** osób. Spotkania odbywały się w siedzibie PCAL Załęże w każdy czwartek od godz. 13:00 do godz. 15:30. Spotkania prowadzone były przez pracowników realizujących Program oraz samych jej uczestników, gdzie zebrani dzielili się swoimi doświadczeniami, emocjami i przeżyciami. Dzięki udziałowi w grupie, podejmowali wspólne działania, wymagając jednocześnie od pozostałych członków aktywnej i trwałej współpracy. Ponadto zwiększyli pewność siebie w kontaktach z otoczeniem. Uczestnictwo w spotkaniach grup samopomocowych jest bardzo istotnym czynnikiem wpływającym na rozwój zarówno samych uczestników, jak i działań, które podejmują w ramach Programu. Wyłoniono **7** nowych lokalnych liderów spośród młodzieży będącej uczestnikami spotkań, którzy poprzez swoją aktywność wpływali motywująco na resztę grupy.

2. Imprezy integracyjne.

W roku 2014 PCAL Załęże zorganizował cztery imprezy integracyjno – promocyjne o zasięgu lokalnym:

- „Koncert Józefa Skrzeka”, który odbył się 9 marca 2014r. w kościele św. Józefa w Katowicach – Załężu.
- 31 maja 2014 roku na placu kościelnym Parafii Świętego Józefa odbyła się kolejna impreza z okazji Święta Sąsiadów. W imprezie wzięło udział ponad **300** osób. Jak co roku odbył się również Bieg Uliczny o Puchar Jana Pawła II, który rozpoczął się o godzinie 11:00 pod bramami kościoła. Uczestnikami biegu były dzieci i młodzież. O godzinie 14:00 zainaugurowano imprezę. W ramach organizowanego Święta swoje talenty prezentowali: dzieci z załęskich przedszkoli, szkół, młodzi

artyści z MDK Katowice – Załęże oraz grupa taneczna z Domu Aniołów Stróżów. Główną atrakcją tego dnia był koncert zespołu KIM, poprzedzony występami innych artystów.

- 6 września 2014r. zorganizowano imprezę środowiskową pod nazwą "VI Załęski Festyn Rodzinny" przy wsparciu Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ "Solidarność" Baildon oraz Rzymsko-katolickiej Parafii św. Józefa w Katowicach Załężu. W imprezie wzięło udział ponad **300** osób.
- 9 października 2014 roku na terenie Zespołu Szkół nr 7 im. Stanisława Mastalerza, przy ul. Gliwickiej 228 w Katowicach – Załężu odbyła się Środowiskowa Impreza Integracyjna, której celem była integracja młodzieży i mieszkańców dzielnicy, a także promocja instytucji i organizacji współpracujących w dzielnicy. W imprezie wzięło ok. 120 osób. Podczas imprezy na scenie zaprezentowali się uczniowie okolicznych szkół, a także zaproszeni na tę okoliczność artyści estradowi.

3. Szkolenia i warsztaty.

- od marca 2014r. do listopada 2014r. zrealizowano warsztaty edukacyjne dla mieszkańców Załęża w ramach cyklu 5 spotkań edukacyjno – integracyjnych tzw. „Gość Załęża”, w ramach Programu Aktywności Lokalnej w Załężu. Celem realizowanych warsztatów była integracja społeczna mieszkańców oraz poszerzenie wiedzy na tematy: społeczne, kulturowe, artystyczne poprzez umożliwienie mieszkańcom spotkań ze znanymi ludźmi, wysłuchania ich wykładów oraz uczestnictwa w dyskusji.
- w okresie od 02.04.2014r. do 30.04.2014r. zorganizowano cykl spotkań profilaktyczno - edukacyjnych dla dzieci z klas pierwszych ze Szkoły Podstawowej nr 20 przy ul. Zarębskiego 2 „Z Mopsikiem bezpieczniej”. Program zrealizowany został w łącznym wymiarze 10 godzin lekcyjnych. W zajęciach uczestniczyło **20** uczniów klasy I. Cele programu nastawione były na poprawę bezpieczeństwa społecznego dzieci w wieku wczesnoszkolnym oraz wzrost świadomości dzieci w zakresie dbania o własne bezpieczeństwo.
- od 27.09.2014r do 28.09.2014r. zorganizowano szkolenie wyjazdowe z zakresu animacji lokalnej dla
- **10** uczestników projektu, które obejmowały **10** godzin zajęć. Szkolenie odbyło się w Ośrodku Rehabilitacyjno - Szkoleniowo – Wypoczynkowym w Lalikach. Celem głównym szkolenia było wzbogacenie kompetencji uczestników w zakresie animacji lokalnej, czyli aktywizowania i mobilizowania społeczności lokalnej do podejmowania oddolnych inicjatyw społecznych o charakterze samopomocowym i pomocy wzajemnej.
- od 24.10.2014r do 26.10.2014r. zorganizowano szkolenie wyjazdowe z zakresu planowania inicjatywy społecznej dla **10** uczestników projektu. Szkolenie odbyło się w Ośrodku Rehabilitacyjno - Szkoleniowo – Wypoczynkowym w Lalikach. Celem warsztatów w ramach prowadzonego szkolenia było nabycie umiejętności współpracy w grupie, podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnej: budowanie zaufania i więzi społecznych oraz organizacja wydarzeń kulturalnych służących do realizacji potrzeb i celów społeczności lokalnej.

- od 06.10.2014r. do 31.10.2014r. zorganizowano kurs samoobrony w ramach warsztatów edukacji społecznej dla 32 osób w Zespole Szkół nr 7 im. Stanisława Mastalerza przy ul. Gliwickiej 228 w Katowicach – Załężu.

4. Spotkania edukacyjne.

- W dniu 30.01.2014r. współorganizowano wraz z przedstawicielami Policji oraz Uniwersytetu Śląskiego debatę społeczną pt. „Bezpieczna dzielnica” dotyczącą bezpieczeństwa w Załężu. W spotkaniu wzięło udział **ok. 100** osób.
- W dniu 13.02.2014r. odbyło się spotkanie dla przedstawicieli instytucji i organizacji lokalnych. Celem spotkania, było omówienie szczegółów dotyczących planów związanych z realizacją działań przez wszystkie te podmioty w roku 2014 oraz ewentualne wypracowanie wspólnych inicjatyw i rozwiązań ukierunkowanych głównie na aktywizację społeczną młodzieży oraz integrację partnerów lokalnych, które pozwolą na efektywne działania zmierzające do poprawy funkcjonowania i wizerunku dzielnicy. W spotkaniu wzięło udział **20** przedstawicieli organizacji i instytucji.
- W dniu 28.03.2014r. Dziennym Domu Pomocy Społecznej nr 7, przy ul. Gliwickiej 74a odbyło się spotkanie edukacyjne dla seniorów- mieszkańców Załęża, w ramach programu profilaktycznego „Bezpieczna przystań”, w którym uczestniczyło **20** mieszkańców dzielnicy. Spotkanie zostało poprowadzone przez funkcjonariuszkę z Komendy Miejskiej Policji w Katowicach.
- 14.06.2014r. w Klubie Młodzieżowym „Wysoki Zamek” w Katowicach – Załężu przy ul. Gliwickiej 96a zorganizowano dla młodzieży z dzielnicy spotkanie edukacyjne w ramach „Ogólnopolskiego głosu profilaktyki” – akcji Komendy Głównej Policji.

5. Poradnictwo specjalistyczne.

W 2014 roku w ramach instrumentów aktywnej integracji, uczestnicy Programu oraz osoby z ich otoczenia miały możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego – prawnego, psychologicznego oraz w zakresie pracy socjalnej.

Wsparciem prawnym objętych zostało **ok. 120** osób, natomiast ze wsparcia psychologicznego skorzystało **9** osób. W spotkaniach z beneficjentami pojawiała się również potrzeba uzyskiwania wsparcia w ramach pracy socjalnej. Poradnictwo, z którego skorzystało **ok. 190** osób świadczyli pracownicy Programu.

6. Treningi Umiejętności Społecznych (TUS).

- od 29.03.2014r. do 30.03.2014r. zrealizowano TUS dla **9** uczestników. Głównym celem było

zwiększenie aktywności społecznej młodych ludzi oraz wykształcenie wśród nich postaw prospołecznych poprzez zwiększenie liczby działań i inicjatyw lokalnych. Dodatkowym celem treningu było zwiększenie umiejętności komunikacyjnych i

współpracy w grupie oraz kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów. Program szkolenia nastawiony był na integrację grupy, rozwój umiejętności liderkich poprzez zwiększenie świadomości i kształtowanie własnych zachowań uczestników.

- w okresie od 17.05.2014r. do 18.05.2014r. i od 24.05.2014r. do 25.05.2014r. zrealizowano **dwa** TUS-y z zakresu rozwijania kompetencji rodzicielskich i umiejętności wychowawczych dla **20** rodziców i **19** dzieci (łącznie **39 osób**). TUS odbył się w Ośrodku „Relaks” w Wiśle. Celem głównym TUS-u było zwiększenie aktywności społecznej młodych ludzi oraz wykształcenie wśród nich postaw prospołecznych poprzez zwiększenie liczby działań i inicjatyw lokalnych. Dodatkowym celem treningu było wzmocnienie kompetencji rodzicielskich, kształtowanie pozytywnych wzorców rodzicielskich, rozwój umiejętności zapewniających prawidłowe wypełnianie roli rodzica. Dodatkowo trening miał sprzyjać wzmocnieniu relacji rodzinnych oraz nabyciu umiejętności związanych z atrakcyjnym organizowaniem czasu spędzanego z dzieckiem.

7. Wsparcie inicjatyw lokalnych.

W bieżącym roku Program Centrum Aktywności Lokalnej na prośbę mieszkańców współorganizował i wsparł **11** inicjatyw lokalnych tj:

- W dniu 25.03.2014r. w Zespole Szkół nr 7 w Katowicach zrealizowano inicjatywę pt. „Dzień Śląski”, w której uczestniczyło łącznie **ok. 180** osób. Celem inicjatywy było pielęgnowanie tradycji regionalnych Górnego Śląska oraz kuchni śląskiej przygotowanej przez mieszkańców dzielnicy, poprzez prezentacje artystyczne i kulinarne młodzieży szkolnej.
- W dniu 04.04.2014r. w Szkole Podstawowej nr 22 przy ul. Wolskiego 3 włączono się w organizację Jubileuszu 110-lecia szkoły, w której udział wzięło **ok. 150** osób, w tym społeczność szkolna, przedstawiciele lokalnych instytucji i władz miasta oraz mieszkańcy dzielnicy.
- W dniu 10.04.2014r. została przeprowadzona akcja „Sprzątanie Świata w Załężu” w ramach międzynarodowej akcji „Dzień Ziemi 2014”, w której udział wzięło **ok. 100** osób. W inicjatywie oprócz mieszkańców dzielnicy, uczestniczyli uczniowie i nauczyciele z SP nr 20, 22 i ZS nr 7. Akcji przyświecał cel budowania świadomości ekologicznej wśród lokalnej społeczności, dbałość o wizerunek Załęża, a także inicjowanie działań na rzecz ochrony środowiska - poczynając od uprzątnięcia śmieci, poprzez promocję i stosowanie selektywnej zbiórki odpadów.
- W dniu 25.04.2014r. w Miejskim Przedszkolu nr 30 przy ul. Gliwickiej 158 wsparto inicjatywę pt. „Literackie popołudnie z Janem Pawłem II”, poświęconą osobie i twórczości poetyckiej papieża Polaka. W inicjatywie udział wzięło **40** osób tj: lokalna społeczność i przedstawiciele instytucji lokalnych.
- W dniu 21.05.2014r. wraz ze Szkołą Podstawową nr 22 w Załężu zorganizowano „Olimpiadę Przedszkolaków”, w której udział wzięło **ok. 100** osób, w tym przedstawiciele lokalnych przedszkoli i mieszkańcy dzielnicy. Celem olimpiady była promocja tradycji olimpijskich oraz postawy fair-play wśród najmłodszych.

- W dniu 24.05.2014r. mieszkańcy dzielnicy w ramach inicjatywy włączyli się w organizację „II Załęże Street Art. Festiwal 2014”. W wydarzeniu udział wzięło około **200** osób w tym lokalne organizacje i instytucje.
- PCAL Załęże wraz z aktywnymi mieszkańcami i Zespołem Szkół nr 7 im. St. Mastalerza w Katowicach Załężu w dniu 10 czerwca 2014r. współorganizował turniej piłkarski w dzielnicy Załęże, na terenie obiektu sportowego „Orlik” Młodzieżowego Domu Kultury w Katowicach. W turnieju wzięło udział **ok. 80** osób, w tym młodzież z okolicznych szkół, przedstawiciele Policji oraz Solidarności i mieszkańcy dzielnicy. Celem turnieju była promocja zasad fair-play na boisku.
- w dniu 30.09.2014r. wsparto inicjatywę lokalną zgłaszaną przez mieszkańców – „Święto ziemniaka, kartofla i pyry”, która odbyła się na terenie Szkoły Podstawowej nr 22 przy ul. Wolskiego 3. W inicjatywie uczestniczyło **ok. 100** osób. Celem zorganizowanego święta było propagowanie zdrowego trybu odżywiania oraz szacunku dla darów natury.
- W dniu 22.11.2014r. w godzinach od 17:00 do 21:00 w salkach katechetycznych Parafii św. Józefa zrealizowano inicjatywę lokalną w postaci zabawy Andrzejkowej, w której uczestniczyło **ok. 100** osób. W zabawie udział wzięli mieszkańcy dzielnicy, w tym osoby niepełnosprawne, młodzież oraz przedstawiciele lokalnych instytucji.
- w dniu 04.12.2014r. wraz ze Szkołą Podstawową nr 22 przy ul. Wolskiego 3 i przy wsparciu aktywnych mieszkańców współorganizowano Barbórkę, która odbyła się pod nazwą "Śląskie Łobyczki". Uczniowie mieli okazję poznać typowo śląskie zabawy i zabawki, które na pewno rozpoznali ich rodzice i dziadkowie. Swoją wiedzą musiały pochwalić się dwie drużyny: Knefle i Pytliki. W ramach zorganizowanego poczęstunku nie zabrakło „chleba z tustym” i tradycyjnego drożdżowego kołocza.
- w dniu 18.12.2014r. w siedzibie Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu mieszkańcy dzielnicy zrealizowali inicjatywę polegającą na zorganizowaniu spotkania wigilijnego.

8. Wyjścia integracyjne.

W bieżącym roku łącznie zorganizowano **4** wyjścia integracyjne dla osób współpracujących z Programem, w tym dwa do okolicznych pizzerii (**27** osób), jedno wyjście integracyjne zorganizowano do kręgielni – Punkt 44 w Katowicach (**10** osób) oraz jedno do restauracji Mc'Donald (**12** osób). Celem organizowanych spotkań była integracja mieszkańców dzielnicy..

9. Wyjazdy integracyjne.

Zorganizowano dwa wyjazdy integracyjne. W dniu 16.07.2014 r. zorganizowano wyjazd integracyjny dla młodzieży i aktywnych mieszkańców (**13** osób) w okolice Beskidu Żywieckiego, m. in. do Szczyrku i Żywca. Ponadto w dniu 25.09.2014r. odbył się kolejny wyjazd integracyjny do Żor "Miasteczka Twinpigs", w którym uczestniczyło **12** osób. Celem wyjazdów była integracja mieszkańców dzielnicy, a także możliwość

aklimatyzacji w grupie nowo pozyskanych do Programu mieszkańców. Jednym z najistotniejszych efektów wyjazdu było zwiększenie motywacji do kontynuowania pracy na rzecz poprawy wizerunku dzielnicy Załęże. Dodatkowo zorganizowano w terminie 22- 24.06.2014 r. wyjazd integracyjny do Kurzętnik – Kacze Bagno dla 7 uczestników Programu. Podczas wyjazdu uczestnicy brali udział w warsztatach: pieczenia chleba, bębniarskich, szczudlarskich, łuczniczych oraz tańca z ogniem.

10. Integracyjne spotkanie „opłatkowe”.

W dniu 12.12.2014 r. zorganizowano spotkanie integracyjne „opłatkowe” dla partnerów lokalnych i aktywnych mieszkańców dzielnicy Załęże. W spotkaniu wzięło udział łącznie **40** osób. Spotkanie miało charakter podsumowujący współpracę pomiędzy Programem i jego uczestnikami oraz współpracę międzyinstytucjonalną na rzecz dzielnicy w 2014 roku.

Przez cały rok pracownicy PCAL byli łącznikami pomiędzy społecznością, a instytucjami miejskimi. Wspierali mieszkańców w podejmowanych przez nich inicjatywach lokalnych. Utrzymywali stałe kontakty z instytucjami działającymi w dzielnicy oraz pozyskiwali uczestników do Programu poprzez rozpowszechnianie informacji o działalności Programu.

11. Podsumowanie.

Całoroczna działalność Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu spowodowała znaczący wzrost aktywności wśród mieszkańców, a także zwiększenie świadomości społecznej, w tym zwiększenie poczucia własnej wartości. Dzięki zdiagnozowaniu realnych problemów oraz planowaniu i realizowaniu zadań w odpowiedzi na nie, nastąpiła integracja społeczności lokalnej i grup społecznych. PCAL Załęże poszerza swoją ofertę programową coraz precyzyjniej dostosowując ją do potrzeb mieszkańców dzielnicy, co ma odzwierciedlenie w ich zaangażowaniu społecznym.

Poprzez skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów podwyższyła się jakość realizowanych działań środowiskowych oraz nowych inicjatyw podejmowanych samodzielnie przez mieszkańców. Efektem tego jest poprawa funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Sporym osiągnięciem jest zaangażowanie instytucji oraz organizacji pozarządowych w podejmowania działań środowiskowych oraz zawiązywanie nowych partnerstw na poziomie lokalnym. Program stał się centralnym punktem na mapie dzielnicy skupiającym podmioty chcące szerzej zaangażować się w lokalne życie społeczności, tym samym wychodząc poza ramy swojej działalności, do której zostały powołane. Tak szeroko zakrojone partnerstwo pomiędzy podmiotami spowodować może efektywniejsze wykorzystanie potencjału tkwiącego w dzielnicy.

Osiągnięto następujące „miękkie” rezultaty:

- Wzrost aktywności społeczności lokalnej w organizację festynów integracyjnych, podejmowanie i realizację inicjatyw lokalnych oraz regularne uczestnictwo w spotkaniach grupy samopomocowej.
- Wzrost poziomu wiedzy i umiejętności wśród mieszkańców obszaru objętego oddziaływaniem PCAL Załęże w zakresie przeciwdziałania marginalizacji.
- Poprawa funkcjonowania społecznego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.

Osiągnięto następujące rezultaty „twarde”:

- zorganizowano grupę samopomocową dla aktywnych mieszkańców dzielnicy,
- zorganizowano warsztaty edukacyjne dla mieszkańców dzielnicy tj: **5** warsztatów w ramach cyklu spotkań edukacyjno – integracyjnych tzw. „Gość Załęża”, **10** spotkań w ramach programu profilaktycznego „Z Mopsikiem bezpieczniej” oraz **12** spotkań w ramach kursu samoobrony,
- przeprowadzono **3** treningi umiejętności społecznych dla osób zagrożonych marginalizacją,
- zorganizowano szkolenie wyjazdowe z zakresu planowania inicjatywy społecznej,
- zorganizowano szkolenie z zakresu animacji lokalnej,
- wyłoniono **7** liderów lokalnych,
- zorganizowano **4** spotkania i debaty społeczne,
- zawiązano i podtrzymano szerokie partnerstwo z **17** lokalnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwiązywania problemów lokalnych w obszarze objętym oddziaływaniem PCAL Załęże,
- zorganizowano **4** festyny integracyjne dla mieszkańców dzielnicy,
- zorganizowano **4** spotkania edukacyjno-informacyjne dla społeczności lokalnej,
- zorganizowano **2** wyjazdy integracyjne dla młodzieży i aktywnych mieszkańców,
- zorganizowano **4** wyjścia integracyjne dla osób współpracujących z Programem,
- zorganizowano spotkanie integracyjne dla lokalnych partnerów i aktywnych mieszkańców,
- zrealizowano **11** inicjatyw lokalnych.

Z uwagi na nadal niską w Załężu aktywność i samodzielność mieszkańców w podejmowaniu działań na rzecz poprawy funkcjonowania dzielnicy, Program Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu będzie kontynuowany do kwietnia 2015 roku. W dalszym ciągu działania ukierunkowane będą na zacieśnianie i koordynację wspólnych przedsięwzięć lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych, angażowanie nowych podmiotów, rozszerzanie kręgu osób będących beneficjentami Programu oraz aktywne planowanie przez mieszkańców działań zmierzających do rewitalizacji dzielnicy.

Całkowity koszt programu w 2014 roku wyniósł: 154 492,85 zł.